

Rada Miasta Krakowa

zebrana na sesji w dniu 23 maja 2001 r.

uchwała niniejszą

REZOLUCJĘ

w hołdzie Powstańcom Śląskim w 80 rocznicę III Powstania.

Przed 80 laty, w nocy z drugiego na trzeci maja wybuchło na Górnym Śląsku, kolejne, trzecie już powstanie.

Na pomoc braciom Ślązakom wyruszyło do szeregów powstańczych ponad 1100 Krakowian.

Oddając dzisiaj hołd Powstańcom Śląskim myślimy nie tylko o tych, którzy z bronią w rękę walczyli o powrót Śląska do Macierzy, ale także o tysiącach Krakowian, którzy swoją ofiarnością i pracą wspierali walczących. Wszak właśnie Kraków odznaczony jest Krzyżem na Śląskiej Wstędze Waleczności i Zasługi Kl. I.

Kraków - dawna stolica Polski, kolebka nauki i kultury - już w czasie zaborów była ostoją dla zagrożonych wynarodowieniem ziem. Corocznie do Krakowa, jak na Jasną Górę do Częstochowy, przyjeżdżało po kilka - kilkanaście tysięcy pielgrzymów - głównie Ślązaków. W Krakowie stworzono Śląskie Seminarium Duchowne, tu też rozpoczęła działalność w 1919 roku Akademia Górnicza - dziś Akademia Górniczo-Hutnicza. Polska Akademia Umiejętności w szeregu wydawnictw dowodziła praw Polski do Śląska.

U progu niepodległości cała energia sił patriotycznych Krakowa została skierowana na pomoc Śląskowi. Już w grudniu 1918 roku powstało w Krakowie Towarzystwo Obrony Kresów Zachodnich Polski. Ze względów dyplomatycznych cała pomoc państwa polskiego dla walczącego Śląska udzielana była za pośrednictwem Towarzystwa.

Siedzibą Towarzystwa stał się Dom Śląski, zbudowany ze składek członków, Powstańców Śląskich, a także z dotacji Województwa Katowickiego. Zbudowano go na parceli, przekazanej Towarzystwu aktem darowizny przez Gminę Kraków.

Dom ten winien być uznany za Pomnik Pamięci Narodowej, bowiem stał się miejscem kaźni polskich patriotów. Przez lata okupacji był katownią Gestapo, potem sowieckiego NKWD.

Dziś, w osiemdziesiątą rocznicę III Powstania Śląskiego wyrażamy wolę, aby Dom Śląski na powrót stał się miejscem spotkania Śląska z Krakowem, zgodnie z aktem erekcyjnym z 1931 roku, który głosi:

„Dom ten założony ku pożytkowi kultury i nauki niech będzie symbolem trwałej i niezniszczalnej łączności odwiecznie polskiego Śląska z prastarą Piastów i Jagiellonów stolicą.”

Wiceprzewodniczący Rady

Bogusław KOŚMIDER